

УВОД

У овој књизи, дао сам себи у задатак да изложим процесе у оквиру историје српске културе од краја 18. до почетка 20. века, да набројим основне струје, покрете и школе, те да назначим њихове поетике.

Деветнаести век био је више него и један век пре њега испуњен друштвеним превирањима, ослободилачким покретима, ратовима, бунама, друштвеним и економским кризама, буђењима националне свести, али у исто време, био је то век коначног обрачуна са феудалним поретком, век полета егзактних наука и развоја напредних социјалних идеја. У једном тако сложеном периоду духовни живот у Срба је будно пратио и често био одговор свему ономе што се дешавало у свету.

На културним просторима на којима су живели Срби уметност се развијала узлазном линијом у прихватању савремених стилских схватања, и то све до равноправног и правременог укључења у опште токове модерне. Премда је европска култура имала више замаха на крају 18. и на почетку 19. века код Срба који су живели под хабсбуршком круном (због већих слобода које су уживали и због везаности за Европу), Србија доживљава нагли културни успон тридесетих година 19. века када добија аутономију, а постаје средиштем културних догађања од друге половине 19. века када добија и самосталност.

У овој књизи је замишљено да се читаоцима да преглед како борбе Срба за државност тако и њихових настојања да иду у корак са Европом, али и да том свом кораку дају снажну националну ноту која је често била одраз вековних тежњи и настојања Срба да поново добију своју државу.

Текстови су писани тако да покажу како је културни живот често био повезан са политичком борбом и ослободилачким ратовима, али и са целокупним политичким и културним кретањима у Европи тог времена.